

Debreceni Ítéltábla

Gf.III.30.350/2024/6.

A Debreceni Ítéltábla a ... kamarai jogtanácsos (Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... Megyei Adó- és Vámigazgatósága, cím) által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal (cím) felperesnek – ... ügyvéd (cím) által képviselt Alperes (cím) alperes ellen tag felelősségének korlátlanra minősítése és marasztalása iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 2024. április 24. napján kelt 3.G.40.170/2023/27/II. számú ítélete ellen az alperes 28. sorszámu (29. és 31. sorszámon kiegészített) fellebbezése alapján az alulírott napon – tanácsülésen – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az felperesnek 90 000 (kilencvenezer) Ft másodfokú perköltséget, továbbá a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60. napig fizessen meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára 595 360 (ötszázkilencvenötezer-háromszázhatvan) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az alperes 2019. augusztus 26-án 3 000 000 Ft törzstőkével, cím számú székhellyel és szerszámgyártás fő tevékenységi körrel létrehozta az egyszemélyes Korlátolt Felelősségű Társaságl-ot (a továbbiakban: adós).

Az alperes a 2019. december 23-án kelt megállapodással az üzletrészét 100 000 Ft vételár ellenében átruházta Tag1 cím szám alatti lakosra, aki a társaság egyedüli tagja, egyben vezető tisztségviselője is lett, és ettől az időponttal a cég székhelye a tagjának lakcímére változott.

2020. január 17-én Tag1 is átruházta az üzletrészét Tag2 cím szám alatti lakosra, aki azt követően egyedüli tagja és ügyvezetője lett a székhelyét a tagja lakcímére áthelyező adósnak.

A Nyíregyházi Törvényszék Cégbírósága a Cgt.15-20-000880/4. számú jogerős végzésével 2021. augusztus 24-i kezdő időponttal az adóssal szemben kényszertörlési eljárás lefolytatását rendelte el, amely eljárást – az annak során a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: adóhatóság) által bejelentett, összesen 30 885 000 Ft hitelezői követelésre tekintettel – a 2022. július 22-én kelt Kt.15-22-000389/2. számú végzésével megszüntetett, és kezdeményezte az adós elleni felszámolási eljárás megindítását.

A 2022. szeptember 30-ai kezdő időponttal elrendelt 10.Fpk.403/2023. számú felszámolási eljárásban Tag2 nem vette fel a kapcsolatot a felszámolóval és nem tett eleget a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 31. §-ában foglalt kötelezettségének. A felszámolási eljárásban a felperes jelentett be 19 548 360 Ft hitelezői igényt, amelyet a felszámoló nyilvántartásba vett, és 80 000 Ft-ot „a”, 19 236 000 Ft-ot „e”, 232 360 Ft regisztrációs díjat „f” kielégítési kategóriába besorolva igazolt vissza.

A Nyíregyházi Törvényszék a 2023. május 11-én jogerőre emelkedett és a Céglőnyben 2023. május 16-án közzétett 10.Fpk.403/2022/28. számú záróvégzésével a felszámoló által 2023. február 2-án előterjesztett egyszerűsített zárómérleget és zárójelentést jóváhagyta, a felszámoló díjának és annak a megállapítása után, hogy ezt meghaladóan a további felszámolási költségekre sem képződött fedezet, a felszámolási eljárást befejezté nyilvánította, az adóst megszüntette.

Az adóst a cégbíróság a cégjegyzékből 2023. május 16-i hatállyal törölte.

[2] A felperes a 2023. június 27-én benyújtott keresetében a Cstv. 63/A. §-a alapján, annak a megállapítása mellett, hogy az alperes korlátlanul felel az adós ki nem elégített kötelezettségeiért kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 7 442 000 Ft hitelezői követelésből eredő kártérítés megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy az alperes a felszámolási eljárás megindítását megelőző három éven belül ruházta át a többségi befolyást biztosító üzletrészét, az adósnak pedig a jegyzett tőkéje 50%-át meghaladó tartozása maradt hátra. Bizonyítékként csatolta az adósnál végzett adóellenőrzésről készült, 2021. január 5-én kelt 1. számú jegyzőkönyvet és a 2. számú határozatot.

[3] Az alperes az ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását és a felperesnek a perköltségében marasztalását.

Elsődlegesen anyagi jogi kifogást terjesztett elő, arra hivatkozva, hogy nem tartozik a Cstv. 63/A. §-ának a hatálya alá, mivel e jogszabály alapján a felszámolási eljárás megindítását megelőző három éven belül a részesedését átruházó többségi befolyással rendelkező tag korlátlan felelőssége állapítható meg. Őrá azonban nem többségi, hanem egyszemélyes korlátozott felelősségű társaság tagjaként a Ptk. 3:208. § (3) bekezdése alapján a minősített többséget biztosító befolyásra (Ptk. 3:324. §) vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Így vele szemben a Cstv. 63/A. §-a alapján igény nem érvényesíthető.

Arra is hivatkozott, hogy a Cstv. 63/A. §-ában írt feletételek nem is állnak fenn. Állította, hogy az üzletrésze átruházásakor, 2019. december 23-án az adós még nem volt fizetéseképtelen, nem volt kiegyenlítettlen számlája vagy köztartozása. Az üzletrészét megszerző Tag1-nek – aki a cég könyveléséért volt felelős és az adós tevékenysége irányításában közvetlenül részt vett, ezért arra teljes rálátással rendelkezett – a főkönyvi számlák, könyvelési napló, a vevői és szállítói számlák, banki kivonatok mellett átadta a házipénztár teljes összegét, amely a még esetlegesen ki nem egyenlített köztartozások teljes fedezetére elegendő volt. Az üzletrész megszerzője egy működőképes, rendszeres gazdasági tevékenységet folytató társaságot vett át. Az üzletrész átruházásának az indoka nem a felelősség alóli kibújása, hanem a fokozódó betegsége volt.

Azzal is védekezett, hogy a felperes által hivatkozott utólagos adóellenőrzés nem csak arra az időszakra vonatkozott amíg az adóst ő irányította, hanem kiterjedt a 2020. január-februári időszakra is. A Kft.2 esetében bevételi számlák, bizonylatok nem álltak a revízió rendelkezésére, ezek becsléssel kerültek megállapításra. A revízióban említett Kft.3, valamint a Kft.4 által kiállított számlák teljesítésének az időpontja is 2019. december 23-a utánra, 2020. január-februári időszakra esik.

Az állításai bizonyítására kérte Tag1 tanúkenti meghallgatását, valamint szakértő bevonását indítványozta a felperes által csatolt okiratok, vizsgálati anyagokban történt megállapítások vizsgálata céljából.

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek a 10032000-01079108 számú bevételi számlájára 7 442 000 Ft-ot, a 10023002-00299389 számú igazgatási számlájára 372 100 Ft perköltséget és a határozat jogerőre emelkedését követő 60 napon belül az államnak 446 520 Ft eljárási illetéket.

Az ítélete indokolása szerint az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperes anyagi jogi kifogását, mivel a jogszabály helyes értelme az, hogy abban az esetben, ha egy olyan befolyással rendelkező személynek, aki a szavazatok több mint felével rendelkezik egy gazdálkodó szervezetben a felelőssége megállapítható, akkor ez a felelősség kiterjed arra is, aki nem csak a szavazatok több mint felével, hanem ezt meghaladóan a szavazatok legalább háromnegyedével rendelkezik.

Ennek a rögzítése után az alperes üzletrészének az átruházása időpontjában (2019. december 23-án) hatályos Cstv. 63/A. §-ában írt feltételek teljesülését vizsgálva megállapította: nem volt vitás, hogy a felszámolási eljárásban hitelezői igényt bejelentett felperes a 90 napos jogvesztő határidőn belül nyújtotta be keresetét, és az sem, hogy az alperes az üzletrészét a felszámolási eljárás kezdetét megelőző három éven belül ruházta át.

Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy az adósnak a jegyzett tőkéje 50%-át meghaladó mértékű tartozása fennállt-e „az üzletrész átruházásának időpontjában”, a mentesülés körében pedig azt, hogy az alperes bizonyította-e; az átruházás időpontjában az adós még nem volt fizetéseképtelen és a fenyegető fizetéseképtelenség csak ezt követően következett be, illetve, hogy az adós ugyan fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt vagy már fizetéseképtelen volt, de a tag az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezők érdekeinek figyelembevételével járt el.

Az alperes személyes nyilatkozata és Tag1 tanúvallomása alapján megállapította, hogy az alperes tagsága és irányítása alatt az adós bedolgozást végzett más vállalkozásnak. Az elszámolás úgy történt, hogy a megrendelő egy nagyobb összeget átutalt az elvégzett munka fejében és ebből fizették ki a munkavállalókat. A felperes által végzett adóvizsgálat során keletkezett, a keresetleveléhez csatolt okiratok alapján megállapította, hogy abban az időszakban, amíg az alperes tagsága és ügyvezetősége alatt működött, az adósnak munkavállalói voltak T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T11, T12, T13, T14, akik a munkaszerződésük, illetve az adóhatóságnál tett nyilatkozataik értelmében 2019. szeptember 2-ától kezdődő munkaviszonnyal rendelkeztek, jellemzően 2019. november végéig, illetve egyénienként eltérő időpontokban szűnt meg a munkaviszonyuk, de az alperes által ellenőrzött időszak alatt dolgoztak az adósnál.

A felperes által az adósnál elvégzett bevételek utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzés feltárta, hogy a cég a bevallási és az adófizetési kötelezettségének nem tett eleget. Ennek a kihatásaként a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... Megyei Adó- és Vámigazgatósága a 2. számú iktatószámú határozatával az adóssal 19 136 000 Ft adóhiány, 9 568 000 Ft adóbírság és 1 171 000 Ft késedelemi pótlék megfizetésére kötelezte. A megállapított adóhiányból 11 694 000 Ft áfahiány, a fennmaradó rész pedig járulékhány.

Nem bizonyította az alperes azt az állítását sem, hogy az üzletrésze átruházását követően az üzletrész megszerzőjének átadott házipénztár fedezte az adós tartozásait.

Habár az alperes és Tag1 tanú is egybehangzóan nyilatkozott, hogy az üzletrész átruházásának időpontjában az iratok és a „házipénztár” is átadásra került, körülbelül 21 000 000 Ft összegben, azonban a házipénztár pontos összegét sem az alperes, sem a tanú nem tudta meghatározni. Ezért a pontos összeg nem bizonyított.

Annak bizonyítására, hogy az adós nem volt fizetéseképtelen, nem volt alkalmas az alperes által csatolt, a Kft.3 és a Kft.4 által kiállított számlák, mivel az azokban megjelölt teljesítési határidő 2020. január, illetve február volt, önmagában a számlák kiállítása alapján pedig azok fedezete és a teljesítése sem állapítható meg.

Az alperes a fizetéseképtelenség hiányának a megállapítására kérte szakértő bevezetését. A szerződések és a teljesítésekről kiállított számlák azonban nem álltak rendelkezésre. Az alperes maga is arra hivatkozott, hogy a Tag1 részére átadott iratok az adóellenőrzés

lefolytatása során már nem voltak fellelhetők. Az 10.Fpk.403/2022/28. számú záróvégzés indokolása szerint pedig irat és vagyon hiánya miatt kellett az adós felszámolási eljárást egyszerűsített módon befejezni. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy nem állnak rendelkezésre olyan iratok, amelyek szakértői vélemény elkészítésének alapjául szolgálnának, ezért ennek az indítványnak nem adott helyt.

Az elsőfokú bíróság az alperes jóhiszeműségének a vizsgálata kapcsán megállapította, hogy mivel nem csak egyedüli tagja, hanem vezető tisztségviselője is volt az adósnak, őt mint vezető tisztségviselőt terhelte az a kötelezettség, hogy a cég a bevallási kötelezettségeinek és ezáltal adófizetési kötelezettségének is eleget tegyen. Bár ez a vezető tisztségviselőt terhelő kötelezettség, de nem lehet teljes mértékben külön választani a tag felelősségétől, hiszen, mint vezető tisztségviselő és mint egyedüli tag, tudnia kellett a kötelezettség fennállásáról, annak elmulasztásáról, illetve az adófizetési kötelezettség elmaradásáról.

Az alperes úgy nyilatkozott, hogy nem tud semmit a Kft.2-ről, aminek ellentmond az, hogy a hatályos cégnyilvántartási adatok alapján ennek a társaságnak is 2019. november 18-ig az ügyvezetője volt, és az is, hogy az adóssal üzleti kapcsolatban állt.

Az alperes azt az állítását sem tudta bizonyítani, hogy a megromlott egészségi állapota tette szükségessé az üzletrésze átruházását. Ez a csatolt, 2016. novemberében kelt ... Állami Szívkórház által kiállított zárójelentés alapján nem állapítható meg, hiszen ez a betegsége már korábbi években is fenn állt.

Mivel az alperes nem tett eleget őt a Cstv. 63/A. §-a szerint terhelő bizonyítási kötelezettségének, sem az adós üzletrész átruházáskori fizetőképessége, sem a jóhiszeműsége bizonyítása tekintetében, ezért fennáll a korlátlan felelőssége az adós felszámolási eljárás során ki nem elégített kötelezettségeiért.

Az elsőfokú bíróság mindezekkel indokolva az alperest az igényelt hitelezői vesztesége tekintetében a felperes javára marasztalta, és őt kötelezte – a 30/2017. (II. 27.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (1) és (2) bekezdésében előírt módon és időben – az állam által előlegezett illeték és költség állam részére, továbbá a 32/2003. (VIII. 23.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) szerint felszámított kamarai jogtanácsosi munkadíjból keletkezett perköltsége felperes részére történő megfizetésére.

[5] Az alperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, a felperesnek a perköltségében marasztalását.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből helytelen jogkövetkeztetést vont le arra, hogy a jelen esetben a Cstv. 63/A. §-ának a törvényi tényállása megállapítható.

Az ítéltáblától kérte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369. § (3) bekezdésének c), illetve d) pontjaiban írt felülbírálati jogkörének a gyakorlását, „az elsőfokú bíróságnak a mérlegelési jogkörben hozott döntése felülmérlegelését”.

Álláspontja szerint elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az általa bizonyított összes körülményt, amikor nem találta megállapíthatónak, hogy az üzletrész átruházásának az időpontjában az adós fizetőképés volt, és az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el.

Szerinte az elsőfokú ítélet indokolásával szemben az általa csatolt, a Kft.3 és a Kft.4 számlák alkalmasak voltak az adós fizetőképességének a bizonyítására, mivel „hogyha a számlák teljesítettek voltak, akkor az arra szolgáló fedezet is megállapítható”.

Azzal is érvelt, hogy mivel bizonyította, hogy működőképes céget adott el Tag1-nek, szakértői kérdés az adós fizetéseképtelenségének a megállapítása, mert arra az elsőfokú

bíróság nem rendelkezik szakértelemmel. Az elsőfokú bíróság nem teljesítette azonban a Pp. 300. §-a szerinti indítványát a szakértő kirendelésére. Ha a szakértőt kirendelte volna, az általa készített vélemény egyértelműen tudta volna bizonyítani, hogy az adós fizetőképese volt. Szakértő kirendelése hiányában, az adós fizetéseképtelensége nem állapítható meg.

Az elsőfokú ítélet azért is téves, mert igazolta, hogy az átruházáskor jóhiszeműen járt el. Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, illetve nem megfelelően értékelte azt, hogy abban a tudatban volt, az adós vagyona, az átruházáskor átadott házipénztár fedezi a tartozásokat, Tag1 ismerte az adós vagyoni helyzetét és vállalta a tovább működtetését.

Rosszul ítélte meg az elsőfokú bíróság a ... Állami Szívkórház által 2016. novemberében kiállított zárójelentés alapján a betegségei kialakulásait, mert csak és kizárólag az első bekövetkezett betegségre fókuszált. Nincs semmilyen az elsőfokú bíróság által hivatkozott ellentmondás az általa becsatolt orvosi leletekben.

Szerinte az elsőfokú ítélet sérti a Pp. 263. § (1) bekezdését is. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok közül az okirati bizonyítékokat indokolás nélkül nem vette figyelembe, és nem értékelte, hogy fizetőképese, működő céget ruházott át, illetve a tanúvallomásokot okszerűtlenül értékelte, és ebből következően a jogi következtetése is megalapozatlan.

[6] A felperes az ellenkérelmében – a tartalma szerint – kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és az alperesnek a másodfokú perköltsége – az Ükr. alapján felszámított – 186 050 Ft jogtanácsosi munkadíj megfizetésére kötelezését.

Arra hivatkozott, hogy a Cstv. 63/A.§-ában írt feltételek közül igazolta, hogy a hitelezői vesztesége 19 548 360 Ft volt, amely jelentősen meghaladta a pertárgyértékként megjelölt 7 442 000 Ft összeget.

A Cstv. 63/A. §-a értelmében őt nem terheli további bizonyítási kötelezettség.

A mentesüléséhez az alperesnek kellett igazolnia, hogy az adós az üzletrész értékesítésekor még fizetőképese volt, vagy bár már nem volt fizetőképese, de az üzletrész értékesítésekor jóhiszeműen, a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el. Az elsőfokú bíróság helytálló megállapításának megfelelően az alperes Tag1 tanúvallomásával nem bizonyította, hogy az adós fizetőképese volt.

Habár az alperes és a tanú egybehangzóan állították, hogy az adós az üzletrész átruházáskor jelentős pénzeszközzel rendelkezett, azonban könyvelési bizonylatok hiányában ennek az összege a perben nem volt meghatározható.

Az alperes egyéb módon sem igazolta, hogy az adós 2019. december 23-án – figyelembe véve a megállapított adóhiány eredeti esedékességét – fizetőképese lett volna.

Szerinte az alperes indokolatlanul sérelmezte a szakértői bizonyítás elmaradását is. Az alperesi indítványt az elsőfokú bíróság „annak elkészttségére hivatkozva, jogszerűen elutasította”. Emellett az adós iratai hiányában a szakértő kirendelése okszerűtlen is volt.

Alaptalan a fellebbezés az alperes jóhiszeműsége megállapításának az elmaradását sérelmező részében. Az alperes azt az állítását, hogy az üzletrészét a megromlott egészségi állapota miatt kellett értékesítenie, részben a vállalkozás alapítását megelőzően már fennálló egészségügyi problémákat igazoló okiratokkal kívánta bizonyítani. Ezek azonban nem támasztják alá azt a 2019. augusztusa és decembere között bekövetkezett egészségromlást, melyre a mentesülése érdekében hivatkozik.

[7] Az alperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében lényegében megismételte a fellebbezésében előadottakat.

Állította, hogy jelenleg leszázalékolt a csatolt orvosi dokumentumokban leírt betegségek miatt.

[8] A fellebbezés megalapozatlan.

[9] Az alperes tárgyalás tartása iránti kérelmét az ítéltábla 5. sorszámú végzésével elutasította, a felperesnek pedig nem volt ilyen kérelme. Az ítéltábla ezért a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés a) - c) pontjában írt ok hiányában tárgyaláson kívül bírálta el. Ennek során nem lépte át az elsőfokú ítélet felülbírálatának a Pp. 370. § (1) bekezdése szerinti (a fellebbezési kérelem és ellenkérelem szabta) korlátait, mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést, amely erre okot adott volna [Pp. 370. § (2) és (3) bekezdései].

[10] A fellebbezés hatályon kívül helyezésre nem irányult.

Az ítéltábla ezért azt vizsgálta, hogy a fellebbezésben foglalt indokok miatt el kell-e utasítani a keresetet.

E körben azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a lényeges tények tekintetében a tényállást feltárta, és helyesen rögzítette, a tényekből az irányadó anyagi jogszabályok megfelelő alkalmazásával helytálló jogkövetkeztetésre jutott, érdemi döntésével az ítéltábla az indokaira kiterjedően egyetértett, és csak a fellebbezésre tekintettel emeli ki az alábbiakat.

[11] Ahogy azt az elsőfokú ítélet is helyesen tartalmazza, a jogvitát az üzletrész átruházásakor hatályos Cstv. 63/A. §-a alapján kellett elbírálni. E jogszabálynak a volt tag felelősségre vonásának lehetőségét együttes megvalósulásuk esetén lehetővé tévő feltételek közül az alperes nem vitatta, hogy a felperes a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett hitelező volt; a felperes hitelezői igénye nem nyert teljes mértékben kielégítést, az alperes a felszámolási eljárás megindítását megelőző három éven belül ruházta át részesedését. A másodfokú eljárásban pedig már nem volt vitás az sem, hogy minősített többséget biztosító befolyással rendelkező tagként is a Cstv. 63/A. §-ának a hatálya alá tartozik, ahogyan azt az elsőfokú bíróság megállapította. Nem vitás továbbá, hogy az adósnak a jegyzett tőkéje 50%-át meghaladó mértékű tartozása volt a felszámolási eljárásában a bíróság által jóváhagyott egyszerűsített zárómérleg szerint.

A törvényi feltételeket illetően az volt a vitás, hogy az adós az átruházás időpontjában fizetőképese, avagy fizetéseképtelenséggel fenyegető vagy fizetéseképtelen helyzetben volt-e, és ha igen, az alperes az átruházás során jóhiszeműen, a hitelezők érdekeit figyelembe véve járt-e el.

Az adós átruházáskori fizetőképességét az alperesnek kellett bizonyítania, ennek sikertelensége esetén pedig az ő kötelezettsége volt a saját jóhiszeműségének és annak igazolása is, hogy az átruházáskor figyelembe vette a hitelezők érdekeit, ahogyan az elsőfokú bíróság is tájékoztatta arról a feleket a 2023. december 6-ai perfelvételi tárgyaláson.

[12] Az alperes a fellebbezésében alaptalanul hivatkozott mindkét kérdéskörben a bizonyítékok okszerűtlen értékelésére.

Az alperes a Pp. 369. §-a (3) bekezdésének c) és d) pontjában írt felülbírálati jogkör gyakorlását kérte az ítéltáblától. E rendelkezések szerint a másodfokú bíróság felülbíráhatja az elsőfokú bíróság ítélete anyagi jognak való megfelelését; az anyagi jogi felülbírálat során a fél által az első- vagy a másodfokú eljárásban hivatkozott tény megállapítására bizonyítást folytathat le, és annak alapján a tényállást módosíthatja, kiegészítheti [b) pont]; illetve jogszabálysértés nélkül is felülmérlegelheti az elsőfokú bíróságnak az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntését [d) pont].

A Pp. 369. §-ához fűzött Nagykommentár szerint: „A bizonyítás eredményének mérlegelését illetően a Pp. csak az okszerűtlen mérlegelés felülbírálatát engedi meg, vagyis a bizonyítás eredményének mérlegelése csak akkor hagyható figyelmen kívül, ha az okszerűtlen, vagyis jogszabálysértő vagy ha a másodfokú bíróság is bizonyítást folytatott le. Szűk értelemben vett felülmérlegelésre, azaz a jogszabálysértés megállapítása nélkül a mérlegelés megváltoztatására nincs lehetőség. Ez tehát azt jelenti, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság a bizonyítás okszerűtlennek minősítése után módosítja, kiegészíti vagy további bizonyítást folytathat le akár az első-, akár a másodfokú eljárásban hivatkozott tény megállapítására, és így módosítja, egészíti ki azt. Tehát a tényállás megváltoztatására a másodfokú bíróság nem jogosult anélkül, hogy a bizonyítás eredménye ne lenne okszerűtlen, illetve ne folytatna le további bizonyítást. Azonban az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényekből eltérő jogi következtetést vonhat le, a tényeket minősítheti másként.”

Ha az adott tényállás megállapítása a beszerzett bizonyítékok értékelésének eredményeként a logika szabályai szerint lehetséges volt, és az nem volt kizárt, a másodfokú bíróság akkor sem bírálhatja felül az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, ha ő maga egyébként a bizonyítékok mérlegelése alapján más ténybeli következtetésre jutott volna. Ez ugyanis a bizonyítékok másodfokú eljárásban történő felülmérlegelésének a tilalmába ütközik.

Az elsőfokú bíróság az ítélete indoklásában a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapított tényállásra figyelemmel megfelelő indokát adta annak, miért nem tartotta megállapíthatónak azt, hogy az adós az üzletrészátruházáskor fizetőképessé volt.

Az alperes alaptalanul támadta a fellebbezésében az elsőfokú ítéletet ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság jogsértő mérlegelésére hivatkozva.

Az alperes az adós fizetőképességét egyrészt arra alapította, hogy az adósnak 2019. december 23-ig nem volt lejárt tartozása, ami pedig az utólagos adóellenőrzéssel feltárt járulékhiany tekintetében nem volt elfogadható, hiszen az ismertett bírói gyakorlat szerint a fizetőképesség vizsgálata során nem volt jelentősége annak, hogy a felperes adóssal szembeni 19 548 360 Ft-os hitelezői igényéből mennyi keletkezett az átruházás előtt és után. Az adóhatósági eljárásban beszerzett, az elsőfokú bíróság által figyelembe vett és értékelt munkavállalói nyilatkozatok pedig kivétel nélkül az alperesi üzletrész átruházása előtti időszakra vonatkoztak, így kellően bizonyították azt, hogy az adósnak már az alperes egyszemélyi tagsági időszaka alatt adó- és járulékfizetési kötelezettsége keletkezett.

Az alperes másrészt arra alapította az adós fizetőképességét, hogy 21 500 000 Ft pénzeszköze volt a házipénztárban, amit azonban a felperes tagadásával szemben az ítéleti döntéshez szükséges bizonyossággal nem tudott bizonyítani.

[13] Alaptalanul sérelmezte az alperes e körben a szakértői bizonyításra előterjesztett indítványa elutasítását is. Ennek oka azonban nem a felperesnek az az – ellenkérelemében tett – iratellenes állítása, hogy az alperes bizonyítási indítványát az elsőfokú bíróság elkésztése miatt utasította el.

Az alperes – bár a fellebbezésében annak az elmaradását az adós fizetőképessége/fizetéseképtelensége megállapításánál sérelmezte – maga sem a felperes által hivatkozott jogalap fennállását, hanem az „összszerszerűség kérdését” tartotta mindenképpen szakkérdésnek, aminek a megállapítása mellőzhetetlenné teszi szakértő bevonását (16.G.40.170/2023/11. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal negyedik bekezdés). Habár a felperes ezt azzal vitatta, hogy a kielégítetlenül maradt hitelezői igénye összegét a felszámolási eljárásban igazolta, azt ebben a perben nem kell külön bizonyítania, az alperesi jogi képviselő a 2023. december 6-ai tárgyaláson a szakértő kirendelését az alperes saját bizonyítási indítványaként (további indoka kifejtése nélkül) előterjesztette (3.G.40.170/2023/17. számú tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldal második bekezdés), és a 2024. február 7-ei tárgyalás elején is fenntartotta.

Azon túl pedig, hogy általánosságban is téves, hogy „a fizetéseképtelenség megállapítása szakértői kérdés”, a Cstv. 63/A. §-a szerinti törvényi tényállási elemek (felperes bizonyítási kötelezettségébe tartozó) fennállása a jelen ügyben sem igényelt szakértői bizonyítást. Másrészt az adós – a kimentéséhez az alperes bizonyítási kötelezettségébe tartozó – üzletrész átruházáskori fizetőképességének az esetleges szakértői vizsgálatához szükséges eljárásjogi feltételek nem biztosítottak, mivel az elsőfokú bíróság – alperes által nem cáfolt – megállapítása szerint az ehhez szükséges számviteli dokumentumok nem állnak rendelkezésre.

Az alperes a védekezésében és a fellebbezésében is kiemelten hivatkozott arra, hogy az üzletrésze átruházásával működőképés céget adott át.

A Cstv. 27. §-ának a rendelkezései szerinti pénzforgalmi szemléletű fizetéseképtelenségi fogalom és fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetnek a 33/A. § (2) bekezdése szerinti definíciójából következően (ami szerint a fenyegető fizetéseképtelenséget maga a törvény sem az adós működéseképtelenséghez, hanem a likviditáshoz köti) azonban annak eldöntése során, hogy az adós az átruházáskor fizetőképés volt-e, kizárólag annak volt jelentősége, hogy képes volt-e határidőben eleget tenni a fizetési kötelezettségeinek.

Az alperesnek az eredményes kimentéshez tehát azt kellett volna bizonyítania, az adós 2019. december 13-án fizetőképés volt, ehhez azt, hogy a likvid, vagy likviddé tehető vagyona meghaladta a rövid lejáratú kötelezettségeit, amelynél már figyelembe kellett venni az adóhatóság által utólag megállapított járulékfizetési kötelezettséget. Az adós 2019. december 13-án meglévő vagyonára azonban nincs adat.

Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság mérlegelési hiba nélkül következtetett arra, hogy az alperes nem tudott eleget tenni az adós fizetőképességére vonatkozó bizonyítási kötelezettségének.

[14] Mivel nem tudta igazolni, hogy az adós az átruházás időpontjában fizetőképés volt, az alperesnek kellett bizonyítania, hogy az átruházás során jóhiszeműen, a hitelezők érdekeit figyelembe véve járt el.

Az ítéltábla abban is egyetértett az elsőfokú bírósággal, hogy ennek a kötelezettségének azonban szintén nem tett eleget.

Az alperes a jóhiszeműsége alátámasztására is alaptalanul hivatkozott arra, hogy az üzletrésze átruházása előtt az adósnak nem volt általa ismert, ki nem egyenlített köztartozása sem.

Az előzőek szerint az adós munkavállalóinak nyilatkozataival bizonyította, hogy a foglalkoztatásuk kivétel nélkül az alperesi üzletrész átruházása előtti időszakra esett. Mivel az utólagosan megállapított adó- és járulékfizetési kötelezettséget már az alperesi időszak alatt

lejárt esedékességűnek kell tekinteni, ezért az alperes az adós köztartozásának a hiányára alappal jóhiszeműsége megállapítása körében sem hivatkozhat.

Az alperes jóhiszeműségének a megállapítása szempontjából nem eredményezhette a fellebbezésben kért, az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetés levonását az az alperes által többszörösen kiemelt hivatkozása, hogy működő és működőképes céget adott át az üzletrésze megszerzőjének.

A Kúria a Gfv.VI.30.337/2023/6. számú döntésében kifejtette, hogy a vevő személyét illetően a fizetésképtelen, vagy fenyegető helyzetben lévő társaságban fennálló üzletrészt átruházó, többségi befolyással rendelkező tag akkor tesz eleget a jóhiszeműség követelményének, ha olyan vevővel szerződik, akinek célja a hitelezői érdekek szem előtt tartásával a társaság tovább működtetése. Az átruházó tagtól elvárható, hogy a részesedését az üzleti életben ismert, megbízható személy részére értékesítse, nem ismert vevő esetében pedig tájékozódjon a jelentkező személyéről, megbízhatóságáról, üzleti előéletéről, a társasággal kapcsolatos jövőbeni terveiről. Jóhiszeműségről akkor lehet szó, ha a társasági részesedés átruházása nem a társaság fantomizálását szolgálja, ha az átruházó tag nem tud arról és a körülményekből nem is kell tudnia, hogy az üzletrészt olyan személy részére ruhazza át, aki felhagy a társaság működtetésével és a tartozások hátrahagyásával a társaság jogutód nélküli megszűnését idézi elő (Kúria Gfv.VII.30.186/2018/6., Gfv.VII.30.420/2023/2.).

Azt, hogy a vevő kiválasztásánál az alperes e követelményeknek megfelelően járt el, cáfolja az adóhatósági ellenőrzés során 2020. augusztus 7-én kelt ... ügyszámú „nyilatkozata” (3.G.40.170/2023/1/F/3.2.), amelynek 18. pontjában Tag1-re vonatkozóan saját maga adta elő, hogy rosszul választott könyvelőt, utólag derült ki, hogy még csak tanuló volt, „sajnos a bevételek nem kerültek benyújtásra, emiatt megszüntette a tevékenységét, a dolgozókat elküldte [...] és ezután mondta a Tag1, hogy átveszi a társaságot azzal a céllal, hogy rendbe teszi a könyvelést.” Az alperes az elsőfokú eljárásban e nyilatkozatát nem vitatta, nem cáfolta és nem is magyarázta meg (3.G.40.170/2023/17. számú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal).

Ebből pedig éppen arra vonható le ésszerű, logikus következtetés, hogy az üzletrész átruházás valójában az addig az adó – és járulékkötelezettségeinek a be nem tartásával tevékenykedett adós működtetésének a megszüntetését szolgálta. Ennek tükrében az üzletrésze Tag1-re átruházása nem minősülhet jóhiszemű és a hitelezők érdekeit figyelembe vevő ügyletnek.

[15] A kifejtett okok miatt az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes nem igazolta sem azt, hogy az adós az átruházás időpontjában fizetőképessé volt, sem pedig azt, hogy az ügylet során jóhiszeműen és a hitelezők érdekeit figyelembe véve járt el. Erre tekintettel a fellebbezésben hivatkozott jogszabályok megsértése nélkül adott helyt a keresetnek.

[16] Az ítéltábla ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdés első fordulata alapján helybenhagyta.

[17] Az eredménytelenül fellebbező alperes a saját felszámított másodfokú perköltségét maga köteles viselni, továbbá köteles a feljegyzett – a 7 442 000 Ft másodfokú pertárgyérték alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdés a) pontja szerint – 595 360 Ft fellebbezési illeték megfizetésére is [Pp. 83. § (1), 102. § (1) bekezdései], amelyre az ítéltábla az IM rendelet szerinti módon és teljesítési határidőben kötelezte.

[18] Az ítéltábla a perköltségként igényelhető kamarai jogtanácsosi munkadíj összegét a felperes által a megjelölésével felszámított 186 050 Ft-tól eltérően – az időközben, a 17/2024. (XII. 9.) IM rendelettel hatályon kívül helyezett, de e rendelet 6. és 7. §-ára figyelemmel, a fellebbezés benyújtásának az időpontjára (2024. június 21.) tekintettel a jelen másodfokú eljárásban még alkalmazandó – Ükr. 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése szerint, de a (6) bekezdés alkalmazásával (áfa kötelezettség hiányában) 90 000 Ft-ban állapította meg. Ez állt ugyanis arányban a jogi képviselő által két és féloldalas ellenkérelem elő- és elkészítésével elvégzett munkával, értékelve azt is, hogy a jogi képviselő abban túlnyomórészt az elsőfokon megtett nyilatkozatait ismételte meg, és az ítéltábla trágyságot nem tartott. Az ítéltábla az így megállapított kamarai jogtanácsosi munkadíjnak a megfizetésére az alperest a Pp. 344. § (1) bekezdése szerinti általános teljesítési határidőben kötelezte.

Debrecen, 2025. március 6.

Dr. Görög Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró